

KURJER NOWOGRÓDZKI

PRZEDSTAWICIELSTWO: REDAKCJA BARANOWICZE, UL. NARUTOWICZA 70 m. 4

PRENUMERATA miesięczna z odroczonym do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł, na-
granią 7 zł. Konto oszkowe PKO Nr. 21118.

Opisła pocztowa siemiona ryżowym.
Redakcja nie odpowiada za nieodpowiednie nie-
wstręca. Administracja nie wzięła do roz-
strzeżenia co do rozmieszczenia ogłoszeń.

GENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetry 1-szpalowy w tekście 40 gr. Za tekstem 36 gr. Komunikaty oraz nadane mi-
limetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji + 25 proc. drożej. Zagran-
czne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście i za tekstem
6-ciepalszy. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń od domośca. Terminy druku Administracji nie obowiązują.

HITLERA KROPKI NAD I

HITLER JUZ WYGRAL

Art. 42 traktatu Wersalskiego zabrania Niemcom wznowienia for-
tyfikacji o 50 km. na wschód od
rzeki Ren. Art. 43 tegoż traktatu
zabrania Niemcom posiadania lub
skupiania sił zbrojnych w tych gra-
nicach.

O wa! — powie ktoś — traktat
Wersalski! mało to razy Niemcy
go łamały.

Tak, ale Locarno.
W r. 1925 podpisano L.z.w. trak-
taty Locarnskie, w których Angli-
ja zobowiązała się przysiąc Fran-
cji z pomocą, gdyby Niemcy naruszy-
ły m. in. te artykuły traktatu Wers-
alskiego. Tak zwany pakt reński
był od tego czasu kamieniem wę-
gelnym całej sytuacji politycznej
w Europie Zachodniej.

W r. 1914 Niemcy wkroczyli do
Belgii, mimo iż posiadali wia-
domości o porozumieniach sztabu
belgijskiego z angielskim i franc.
były przekonane, że Anglia o Bel-
gię wojować nie będzie.

Stało się inaczej. Betman że
przewidział, Niemcy przegrały.

Dzisiaj Hitler już wygrał. Słusz-
nie przewidział, że Anglia o narus-
zenie art. 43 traktatu Wersalskie-
go, jakkolwiek potwierzonego
paktem reńskim wojować nie bę-
dzie. Już to wczoraj oświadczył
min. Eden, a dzisiaj depesze z
Paryża, jakkolwiek pełne nerwo-
wości, jakkolwiek widzą z nich, że
Francuzi błagają Anglików, po-
dobnie jak w 1914 r. Poincaré i
Cambon błagali Anglików, pot-
wierdzają tylko, że przyszłość fiam
wroży szarpanię dyplomatyczną,
lecz bez udziału armat, bez mobi-
lizacji.

Mówiąc nawiasem, wskazuje
to także na to, że mylił się ten
dziennikarz polski, który aktowi
Hitlera z dnia 7 marca przypisy-
wał antyangielskie znaczenie. Wal-
ka się toczy nie między Hitlerem
a Anglią, a między Hitlerem, a So-
wietami i chwilowo sprzymierzoną
z Sowietami francuską masonerią.

EUROPEIZACJA I DEZEURO- PEIZACJA.

Ponadto zrozumieć należy: Lo-
carno była to europeizacja stosun-
ków niemiecko - francuskich. W

Locarno usumowano Sowiety jako ar-
bitra w tych stosunkach. To
Francuzi zdeuropeizowali! Locar-
no wprowadzając znów Sowiety
do polityki europejskiej.

POLITYCZNĄ TREŚĆ LOCARNA HITLER ZŁAMAŁ JUZ DAWNIEJ.

Trzeba pamiętać, że Hitler w
dniu 7 marca złamał tylko praw-
ną, stylującą treść Locarna. Po-
lityczną treść Locarna Hitler zła-
mał już dawniej.

Polityczną treść Locarna pole-
gała na tem, że 1) Niemcy zrezy-
gnują ze współpracy z Sowietami
w myśli Rapallo i polityki Brock-
dori - Rantau, 2) że Niemcy zbli-
żą się do Francji, 3) że Niemcy
swe aspiracje odwetowe zwróca
jednostrośnie przeciw Polsce.

Od 1925 r., od Locarna zaczęła
się ta francuska polityka, która jak
to wkładaliśmy tak długó w glo-
wy naszych rodaków (moje „Kropki
nad I” z 1927 r.) do niczego in-
nego prócz do darowania przez
Francję Niemcom naszego Pomo-
rza doprowadzić nie mogła.

To że Hitler politycznie zna-
czenie Locarna złamał w dniu 26
stycznia 1934 r. i dlatego od tej
daty (czego dotychczas zrozumieć
nie jest w stanie prof. Stroński)
dają się brak porozumienia fran-
cusko - niemieckiego. Od daty pol-
sko - niemieckiego odprężenia,
Francja musiała zaprzestać poli-
tyki francusko - niemieckiego zbli-
żenia.

O, me lekceważmy sobie tego,
co Hitler powiedział w tym dniu
7 marca, który taki entuzjazm wy-
wołał w Niemczech i przez wszyst-
kich uważany tam jest za wielki
dzień historyczny. Powiedział, że
nie można 33 milionowemu naro-
dowi odmówić dostępu do morza.
Pamiętajmy, że to mówił człowiek
podniesiony przez swój naród do
godności wodza - proroka, którego
każde słowo słuchane jest jako o-
bowiązujące objawienie i pamię-
tajmy także, że jak przed kilku la-
ty mówiliśmy o odprężeniu z Niem-
cami, to rodacy mnie pytali: „to
Pan wyrzeka się Pomorza?”.

AKT 7 MARCA JEST DLA POLS- KI KORZYSTNY.

Locarno było przez wszystkich

bez różnicy przekonani Polaków
uważane zawsze za klęskę polity-
ki polskiej. Nawet pod względem
prawnym akty locarnskie ma-
jącej zabezpieczyć Francję inacej
Polskę. Z wywrocenia aktów lo-
carnskich nikt się nie powinien
w Polsce smuć.

Francja weszła z chwilą gabinetu
Sarraut na wyraźnie ofensywną
politykę przeciw Niemcom. Isto-
tą tej ofensywny polityki było
współdziałanie Francji z Sowietami.
Była to polityka przewidująca,
dyskontująca wojnę państw daw-
nej koalicji z Niemcami. Laval nie
chciał iść na taką politykę, ale po-
szedł na nią rząd Sarraut oparty
na bloku zmontowanym przez
komunistów z masonerją. We
Francji długo toczyła się dyskusja
czy pakt z Sowietami ma znacze-
nie realne, czy iluzoryczne. I oto
przyszły dzień 7 marca. Jaką po-
zytą rolę odegrała owa polity-
czna wspólnota z Sowietami? —
Zadnej. Zero.

Owe wykazanie Francji całej
głupoty proswowieckiej polityki to
druga usługa, którą wyrządza nam
Hitler.

„NI MIR, NI WOJNA“

Obecna polityka rządu francuskiego
nie jest niepoważną. Okazało się,
że Anglia wojować nie chce. Nie za-
stanawiamy się nad tem, co by to
gdyby rząd francuski natch-
miast po wkroczeniu wojsk nie-
mieckich na zdemilitaryzowane te-
rytorjum sam na własną rękę za-
rządził represje wojskowe, lub og-
łosił mobilizację. Ale oto Francja
nie mobilizuje, na pomoc zbrojną
Anglii liczyć nie może, a jednak
występuje z wojennymi gestami,
obydwoją rękoma odrzuca pod-
stawę rokowań, wysuniętą przez
Hitlera. Cóż to takiego? — coś w ro-
dzaju p. Trockiego „ni mir, ni
wojna”. Rząd francuski zrywa
politykę swego kraju. Imitiem
Francji rokować z Hitlerem będą
inne państwa, ponieważ recepta
p. Trockiego o której wyżej
wspomnieliśmy nie da się urzeczy-
wistnić, a Francja wojny nie roz-
poczyna, od rokowań pokojowych
się uchyla, więc rząd angielski bę-
dzie miał Francję jako obiekt tar-
gu z Niemcami.

STRACONA OKAZJA POLSKI

Wszystko co zaszło, a jeszcze
bardziej do wszystko co rajdzie
niebawem przytwierdzi moim ar-
gumentem z grudnia 1935 r. Wzy-
wałem wtedy ministra Becka, aby
pośredniczył pomiędzy Francją, a
Niemcami celem zbliżenia tych po-
tęg. Wtedy był jeszcze rząd Lava-
la, wtedy nie było tych ideowych
przyczyn, które dziś zmuszają
Francję do uchylania się od pertra-
ktacji z Niemcami. Czy głos Polski
byłby wysłuchany? Czy pośredni-
ctwo Polski miało by dosyć auto-
rytetu w oczach rządu, parlamentu,
opiraj francuskiej? Nie uchylam
się od dyskusji, dziś już o zna-
czeniu historycznym w tej sprawie,
a tylko nie chcę rozszerzać ram
tego artykułu. W każdym razie
wystąpienie Hitlera z 7 marca poz-
bawiło nas tego aktu. Ale i dziś
także uważam, że Polska me powi-
na być biernym świadkiem tego
co się stało, a wystąpić najenergi-
czniej celem utrzymania pokoju w
Europie.

„KROPKI NAD I” HITLERA.

Kanclerz Hitler wyraźnie w
dniu 7 marca powiedział o cś mu
chodzi: o walkę z komunizmem.
Istotnie Europa dzieli się na dwa o-
bozy. Po jednej stronie stoi komu-
nizm, masonerja, sprzymierzona z
nią II międzynarodówka, wreszcie
nienawidzący Hitlera naród ży-
dowski. Po drugiej stronie państ-
wa narodowe. Wojna państw eu-
ropejskich między sobą dałaby
zwycięstwo komunizm nad swiatem.

RACJA STANU POLSKI A INTE- RES NARODU ŻYDOWSKIEGO.

W prasie polskiej pisuje dużo
dziennikarzy Żydów. Pisują oni
bądź w prasie zarogowanej, bądź
żydowskiej wydawanej w języku
polskim, bądź wreszcie w prasie
polskiej.

Nie dlatego, aby im dokuczyć,
lecz dlatego aby im wyrazić uz-
nanie powagi, że Żyd zawa-
sze pozostaje Żydem. Są oni skie-
ceni między sobą, czasem wyrzeka-
ją się przynależności do narodu
Izraela, lecz w końcu końców zaw-

szę się to w nich odezwie, zawsze
będą czuli na cierpienia narodu
rozianego w diasporze. To piękne
z ich strony. Nie twierdząc bynaj-
mniej, aby wszyscy Żydzi sprzyja-
li bolszewikom. Zwłaszcza wśród
sfer religijnych żydowskich, wśród
rabinatu (dziś tak ciężko przez us-
tawę o uboju rytualnym dotknę-
tego) mamy przeciwników bol-
szewizmu. Ale nie da się zapre-
czyć, że Hitler zasługuje u Żydów
na większą miarę niż komu-
nizm. W walce komunizmu z Hitle-
rem interes narodowy żydowski, ich
żydowska racja stanu każe im stan-
nąć po stronie chociażby bolsze-
wizmu. Bolszewizm jest agresywny
wobec religii żydowskiej, wo-
bec bogatych Żydów, Hitler jest to
pierwszy człowiek, który zachwał
znaczeniem swiata żydowskiego.
W historii mieliśmy dużo antyse-
mitów: od czasów Tytusa nie mie-
liśmy nazwiska w tej sprawie o ta-
kiem znaczeniu, jak Adolf Hitler.

Wszystko to można zrozumieć
i można sobie wytłumaczyć ży-
dowski punkt widzenia. Z tem je-
nak zastrzeżeniem, że interes poli-
tyczny żydowski nie może wpły-
wać na politykę polską wobec Hit-
lera i Niemiec. Jakkolwiek za-
mieszkuje w Polsce wielka ilość
Żydów to jednak nie dowód, aby
interesy Żydów i racja stanu Pol-
ski mogły być zidentyfikowane.

CI, KTÓRZY NIE ZROZUMIELI

Poczucie, że w razie wojny
grozi Europie bolszewizm, że Hit-
ler rzucił odważne rękawice mię-
dzynarodówkom zostało przeważ-
nie w Polsce zrozumiane i odczu-
te.

A więc p. Niedziałkowski, szla-
chcic polski zbroczony na II-iej
międzynarodówce zwywa wyraz
nie do wojny z Hitlerem w artyku-
le zakończonym wyrazami:

„dla polskich mas pracujących
sprawa polityki zagranicznej Pań-
stwa Polskiego zajmuje już dzisiaj
miejsce zasadnicze naczelne.
Również zrozumiałą sytuację
„Warsz. Dziennik Narodowy” pi-
sząc:

Upadek Laval'a i dojście we Fran-
cji do władzy rządu powołanego
wskazującego kołbiej masońsko - ko-
munistycznej, nie wątpliwie
bepośrednim powodem doniosłego

kroku politycznego Niemiec, które
normy ustalają (poza terytorjal-
nem) postanowieniami traktatu wers-
alskiego.

oraz:

„Zawo sobie wyobrazić, jakie obra-
żenie wywoła krok Hitlera w opi-
nii francuskiej. Obranie to jed-
nak będzie polityczne i skuteczone
jedynie wówczas, gdy doprowadzi
te opinie do wniosku, że trzeba
zwracać się do polityki dotychczasowej.
Zwracanie zaś takie będzie możliwe
tylko wówczas, gdy będą obalone
we Francji rzędy wolnomularstwa.
Bo cały system polityki powojennej
Francji wraz z belgijską jego podsta-
wa Liży Narodów zrodził się w lo-
żach...“

Innymi słowy, oficjalny organ
cندی powiada:

Nie będziemy mobilizowali
polskiej opinii przeciw Hitlerowi
w chwili kiedy walczą on z mię-
czynarodówkami.

Jeszcze wyraźniej w pro-hitler-
owskim kierunku poszedł „Go-
nieś Warszawski”.

CI, KTÓRZY NIE ZROZUMIELI

Natomiast p. Stroński w „Polo-
ni”, wywoła do wojny otwarcie,
gwałtownie, zdecydowanie:

„Czy potrafili ktoś jeszcze polskiej
władz powoć z Niemcami, nie śmie-
jąc się na całe gardło?”

O tem, jakie działania są właści-
we, rozstrzygną rządy wraz ze
strachami, bo sprawa jest wybitnie
wojokowo - polityczna, ale też
dźwigną one dzisiaj odpowiedzial-
ność wręcz dziesięć odpowiedzialności,
bo hierarchia byłaby dla Niemiec naj
ogryzliwszą zachęta do dalszego
cięża.

Rozumiem jeszcze dziennika-
rza francuskiego wzywającego do
wojny, chociażby dlatego, aby pod-
nieść dżajapon nastroi i w ten spo-
sób ułatwić swemu rządowi roko-
wania. Ale dziennikarz polski?
Czy prof. Stroński chciałby aby-
my wojowali sami, wtedy kiedy
Anglia oświadczyła, że palcem nie
ruszy, a Francja nie zmobilizowała
ani jednego żołnierza. Czy może
chciałby, abyśmy sami zaatakowa-
li Niemcy, mając może pomoc So-
wietów w wojskowym obsadza-
niu... Wołmia i Polesia. Czy znaj-
dzie się kto drugi z endecków kto-
by reflektował na taką politykę.

Cał.

Bal w Burgu wiedeńskim

Arckysiąż Józef Ferdynand, arckysiążna Ileana i arckysiąż Antoni.

W Delhi otwarto nowy port lotniczy

W stolicy Indji otwarto nowy port lotniczy. Na zdjęciu wicekról Indji lord Willingdon

KRONIKA SŁOMSKA

Wznowa nadchodzi. Nadzieje wio...

REGULACJA PLACU KATEDRALNEGO

rozpoczęta! WILNO. Kwestja regulacji placu ka...

W terenie i na torach

Występy bokerskich zespołów belgijskich w Polsce Mistrz kotwyr w Warszawie

Wilkianie na narciarskich mistrz. Polski w Zakopanem

Na międzynarodowych mistrzostwach narciarskich Polski obok...

Terminarz rozgrywek

Tegoroczne rozgrywki ligowe w piłce nożnej o mistrzostwo Pol...

50 lat na scenie i przy pulpicie... Jubileusz dyr. Aleksandra Wilińskiego

Drygowanie orkiestra jest wspaniałą sztuką. Utkwilo mi w pamięci pewne wydarzenie z warszawskiej...

Debaty

"GAZETA POLSKA" Pokojowe warunki Włoch

Włochom powoznie ułatwić i przypisać zwycięskie zakończenie wojny...

"NOWY ŁĄD" Czem jest naród?

Moja wiadomość wypowiedziana uwa...

U nas i gdzieindziej

W poniedziałek odbyła się konferencja kierowników naszej drużyny olimpijskiej...

Andrzej Brochocki

Dzieje samoobrony w Szczuczynie Nowogródzkim (rok 1918 - 19)

Odtoż na zebraniu sztabu oddziału miał rotmistrz Dąbrowski przedstawić te wszystkie sprawy i zająć zadania oficerów oddziału...

Kredyty finansowe dla drobnego rolnictwa w roku gospodarczym 1934-35

W porównaniu artykułu („Słowo” z dnia 4 stycznia b.r.) omówiłem...

Skomnikowane obliczenia astronomiczne

można przeprowadzić według absolutnie precyzyjnego, antymagnetycznego zegarka...

Odczyt dr. W. Borowego o Żeromskim

Narwisko prelegenta i tematu okazało się dobrą atrakcją, skoro Anka K...

Terminarz rozgrywek

W poniedziałek odbyła się konferencja kierowników naszej drużyny olimpijskiej...

REGULACJA PLACU KATEDRALNEGO

rozpoczęta! WILNO. Kwestja regulacji placu ka...

Wilkianie na narciarskich mistrz. Polski w Zakopanem

Na międzynarodowych mistrzostwach narciarskich Polski obok...

Terminarz rozgrywek

Tegoroczne rozgrywki ligowe w piłce nożnej o mistrzostwo Pol...

50 lat na scenie i przy pulpicie... Jubileusz dyr. Aleksandra Wilińskiego

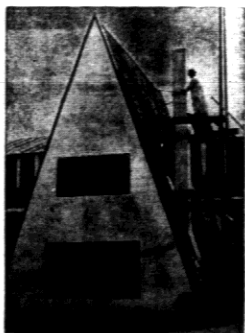
Drygowanie orkiestra jest wspaniałą sztuką. Utkwilo mi w pamięci pewne wydarzenie z warszawskiej...

Sensacyjna mowa kanclerza Hitlera

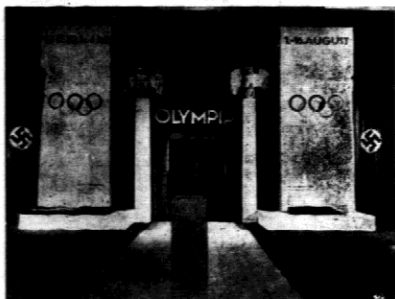
W dniu wczorajszym o godz. 12 w podziale na zrobienie nadzwyczajnym posiedzeniu Reichstagu w Berlinie kanclerz Niemiec Adolf Hitler wygłosił sensacyjną mowę...

Dom z azbestu

Na wystawie w Utrechcie w Holandji wystawiony jest taki domek letni z azbestu, całkowicie zabezpieczony przeciw pożarowi.

Propaganda Olimpiady w Niemczech

Na tegorocznych Targach Wiosennych w Lipsku została zorganizowana specjalna propaganda Olimpiady w Niemczech.

Uniform galowy rasa Mulugeta

W Rzymie wśród wielu innych zdobyczy wystawiono uniform galowy Rasy Mulugety.

CASINO N O W E oblicze ekranu! Największy film doby obecnej - królowa komedij muzycznych MELODJA wielkiego MIASTA

Dziś premiera! Ośmienny obraz przepojony śpiewem, humorem i tańcem. Bogaty nadprogram. Początki punktualnie 4, 6, 8 i 10.15. Bil. honor. nieważne.

HELIOS 110 minut najcenniejszych wrażeń Superba kaszalant nielubianych przegad w słynnej scenie z E. Pola Schefflaga...

REWJA Belkon 25 p. program Nr 64 p. L. BANKI MYDLANE Szampańska rewja w 2 cz. i 16 obrazach z udziałem nowopojanych...

PAN Ostatni dzień. Tylko u nas polski film najnowszej produkcji p. t. „Jego wielka miłość” w rol. Stefan JARACZ...

Programy radiowe WILNO Środa, dnia 11 marca 1936 r. 6.30 Umiastyka 6.50 Muzyka z płyt 7.30 Dziennik poranny...

NOTATKI RADJOWE SLUCHOWISKA PRZEDWIOSNIA 1936 Wydział Literacki Polskiego Radja ma w zamierzeniu stworzyć cykl słuchowisk na okres najbliższy...

Nauka B. MAJGOSTYLSKI udzielił korekty w zakresie 7 odd. nauki pow. La-kawo ogłoszenia kierowca do ad-w. „Słowa” pod „P.P.”

KREM ABARID PRZECIWI ZMARSZCZKOM Odczyny wyraz zdumienia Pani, która zapanowała się z dziełami odwiecznego...

Poszukaję pracy Poszukuję pracy letniskowej w majtaku, Posiadam dobre referencje. Początek kwietnia, pow. Bra-sławski „Lekska”

Lekarze Doktor ZELDOWICZ ChOROBY SKÓRY, WYCIEMNIENIE, SZARŁA-tka, choroby weneryczne, choroby skór-nej...

OSOBNIK rolnik szlubiński pracujący dobrze obeznany w swoim zawodzie z bardzo dobrymi świad-ctwami z małą rodziną posiada-je posesję zraz lub od 1 kwietnia. Adres w Adm. „Słowa”.

Kupno i sprzedaż Wózek dziecięcy w dobrym stanie kapt. Oferty do Admi-nistracji dla „W. B.”

PRACZKA -żona bezrobotnej pierze po domach różnych przy-jeżdżających do prania na dom. Referencje poważne. Polocka 9. m. 12.

Lokale DO WYNAJĘCIA z powodu wyjazd 6-cio pokojowe mieszkanie z wszelki-mi wygodami ul. Dąbrowskiego 7.

PRACZKA -żona bezrobotnej pierze po domach różnych przy-jeżdżających do prania na dom. Referencje poważne. Polocka 9. m. 12.

WARSZAWA Czwartek, dnia 12 marca 1936 r. 6.30 Audycja poranna. 12.03 Dzien-nik południowy...

GIĘDZA WARSZAWSKA Z dnia 10 marca 1936 roku Belgia 89.55 89.73 89.37 Berlin 213.45 213.98 212.92...

Advertisement for 'BOLU CZOŁWY KOWALSKINA' featuring a logo and text about hair care.

SPED NA TARGI WILNO Za ubiegły tydzień spędzo-no bydła rogatego 386, cieląt 805, trol-dy chlewnej 612, owiec 3.

WYNAJĘCIA 2 duże, ze wszelkimi wygodami, jasne i słoneczne pokoje w luksusowym domu w śródmieściu (obok sily-Mickiewicza), może też być do całkowitej dyspozycji kuchnia.

Różne ZA NAUKĘ pisanie na maszynie w języku polskim nauczam języka francuskiego. Teoria i praktyka. Oferty składaj do Admi-nistracji „Słowa” sub „Francuz”.